

**UCHWAŁA NR IV/19/2018
RADY GMINY HAJNÓWKA
z dnia 21 grudnia 2018 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r., poz. 994,1000,1349,1432) w związku z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390) Rada Gminy Hajnówka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Hajnówka

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019r.

Przewodniczący Rady

Jarosław Kot

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2019–2024**

1.Wstęp. Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodziny o różnym statusie społecznym. Przemoc doświadczana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w art. 2 ust 1 ustawy, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzaje przemocy :

Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej.

Psychiczna - naruszenie godności osobistej.

Seksualna - naruszenie intymności.

Ekonomiczna - naruszenie własności.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym, znacznie częściej jest procesem o długiej nawet kilkunastoletniej historii, ma tendencje do powtarzania się według zauważanej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących po sobie faz :

1. Faza narastającego napięcia - jest to początek cyklu który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.

2. Faza gwałtownej przemocy - następuje wybuch gniewu i agresji, na tym etapie dochodzi do: utraty kontroli, podkreślenia swojej władzy

3. Faza miodowego miesiąca - jest to faza skruchy ze strony sprawcy i okazywanie miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Próbuje przekonać ofiarę, że teraz będzie inaczej, że to już się nie powtórzy. Ofiary mu wierzą i zostają z nim, odwołują zeznania. Jednak po jakimś czasie wszystko zaczyna się od nowa. Przemoc z czasem, się nasila, za każdym razem jest coraz gorzej.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

2. Podstawa prawna. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 ze zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137 ze zm.).

3. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Hajnówka

Niniejszy Program powstał w oparciu o diagnozę środowiska na podstawie informacji uzyskanych głównie z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Hajnówce.

W 2017r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 24 formularze „Niebieskiej Karty”.

Tabela 1. Liczba formularzy „Niebieska Karta” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego

ROK	2015	2016	2017
Procedura „Niebieskie Karty”	18	10	24

W 2015r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 18 formularzy „Niebieskiej Karty” założonych przez funkcjonariuszy Policji. W 2016r. wpłynęło 10 formularzy „Niebieskiej Karty” wszczętych przez Policję, natomiast w 2017r. 24 formularzy „Niebieskiej Karty” również wszczętych przez Policję.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie

ROK	2015	2016	2017
Ogółem liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie	30	20	31
Kobiety	15	12	16
Mężczyźni	6	5	3
Dzieci	9	3	12

Z powyższych danych wynika, że najwięcej z osób pokrzywdzonych stanowiły kobiety. Jednakże problem ten dotyka także dzieci. Najczęściej występującą formą przemocy była przemoc psychiczna, która przejawiała się wyzywkami, ośmieszaniem, groźbami, krytykowaniem, poniżaniem i ciągłym niepokojem. Większość przypadków występowania przemocy w rodzinie ma związek z alkoholem.

Z danych Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce wynika, że prowadzone były postępowania o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego. Poniżej tabela obrazuje ilość prowadzonych postępowań w latach 2015- 2017.

Tabela 3. Liczba prowadzonych postępowań przez GKRPA w Hajnówce

Rok	Liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe	Liczba wniosków skierowanych do Sądu w sprawie zastosowania obowiązku Leczenia
2015	11	5
2016	16	3
2017	19	1

4. Cele, zadania i harmonogram programu

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Hajnówka są działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa zadania do realizowania ukierunkowane na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

L p.	Cele szczegółowe	Działania/wskaźniki	Realizatorzy działań	Termin realizacji
1	Cel 1. Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmocnienie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zadanie: Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:	a)diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, b)opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach c)monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, d)dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań, e)podejmowanie działań prewencyjnych w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, f)inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,	GOPS Gminny Zespół Interdyscyplinarny Policja	2019-2024
2	Cel 2. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy	a)umożliwienie schronienia, udzielenie pomocy materialnej osobom	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Policja,	2019-2024

	<p>bezpieczeństwa i skutecznej pomocy</p> <p>Zadanie: Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy</p>	<p>dotkniętym przemocą w rodzinie, praca socjalna</p> <p>b) kierowanie ofiar do psychologa , prawnika i innych specjalistów zajmujących się przemocą w rodzinie</p> <p>c)odizolowanie osoby stosującej przemoc od osób dotkniętych przemocą</p> <p>d)kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych</p> <p>Wskaźniki: Liczba interwencji, liczba osób, którym udzielono pomocy, schronienia lub liczba eksmisji</p> <p>Liczba udzielonych porad, liczba sprawców przemocy objętych działaniami terapeutycznymi,</p>	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p> <p>Gminny Zespół Interdyscyplinarny</p>	
3	<p>Cel 3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy</p> <p>Zadanie: Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych</p>	<p>a)systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty</p> <p>b)szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego</p> <p>Wskaźniki: Liczba przeszkolonych osób</p>	<p>Gminny Zespół Interdyscyplinarny</p>	2019-2024
4	<p>Cel 4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno –edukacyjne</p> <p>Zadania: 1.Rozpowszechnianie,</p>	<p>a)rozpowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;</p> <p>b)prowadzenie pogadarek w szkołach na temat przemocy i agresji;</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja GKRPA, placówki oświatowe, Gminne Centrum Kultury</p>	2019-2024

	udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie 2.Prowadzenie działalności edukacyjnej	c)organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców d)organizowanie konkursów np. plastycznych wśród dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w placówkach oświatowych na terenie gminy Wskaźniki: Liczba wydanych ulotek, zamieszczonych informacji; Liczba spotkań, pogadanek		
--	--	--	--	--

5.Realizatorzy i adresaci Programu:

Realizatorami Programu są Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce, Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce, Placówki Oświatowe na terenie gminy Hajnówka, Gminny Zespół Interdyscyplinarny, przedstawiciele ochrony zdrowia, zespół kuratorów sądowych.

Adresami Programu są rodziny z terenu Gminy Hajnówka, w których występuje przemoc, osoby doznające przemocy, osoby stosujące przemoc, świadkowie przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji i służb pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Przewidywane efekty

- a) Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie;
- b) Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych;
- c) Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie;
- d) Wzrost kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy.

6. Monitoring i sprawozdawczość programu

Monitoring realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce do dnia 30 kwietnia każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

7. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków własnych Gminy Hajnówka oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.